Συνέντευξη του Μητροπολίτη Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνα στη διαδικτυακή πύλη «Ρομφαία»



Απαντώντας στις ερωτήσεις ανταποκριτή του Πρακτορείου Εκκλησιαστικών Ειδήσεων «Romfea.gr» ο πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας έθιξε επίκαιρα ζητήματα των διορθοδόξων σχέσεων και θέματα που αφορούν στο σχίσμα στην Ουκρανία.

–Σεβασμιώτατε, πώς θα χαρακτηρίζατε την περασμένη χρονιά; Είναι βέβαια αμφίβολο ότι κάποιο άλλο γεγονός θα μπορούσε να επισκιάσει την πανδημία του κορονοϊού. Εφαρμόσθηκαν στη λατρευτική ζωή των ενοριών στη Ρωσία κάποιοι κρατικοί περιορισμοί; Ακούσαμε για κάποια ειδικά μέτρα, που εφάρμοσε η Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία, μέχρι και την απολύμανση την ώρα της Θείας Κοινωνίας. Τι γνώμη έχετε για τον εμβολιασμό;

Πράγματι, η περασμένη χρονιά σημαδεύθηκε από την εμφάνιση της νόσου, ο αγώνας κατά της

οποίας άσκησε κολοσσιαία επίδραση σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής μας. Προσευχόμαστε ενθέρμως για την υγεία των συγγενών και οικείων μας. Προσευχόμαστε για ολόκληρη την ανθρωπότητα με την ελπίδα για σύντομο τερματισμό της πανδημίας. Λόγω της δοκιμασίας που ενέσκηψε, το 2020 υπήρξαν πολλές αφορμές να επιδείξουμε αγάπη για το πλησίον, να βοηθήσουμε όσους βρέθηκαν σε απομόνωση και αρρώστησαν. Μπορούμε να ενθυμηθούμε την ηρωική εργασία των ιατρών, τη διακονία των ιερέων, οι οποίοι επισκέπτονταν τα νοσοκομεία ή τις οικίες ηλικιωμένων, για να τους κοινωνήσουν, καθώς και τη βοήθεια των εθελοντών.

Όταν την άνοιξη τέθηκαν σε ισχύ αυστηρά μέτρα καραντίνας, αναγκασθήκαμε ακόμη και να κλείσουμε ναούς. Έτσι, κεκλεισμένων των θυρών, τελούσαμε τις ακολουθίες της Μεγάλης Εβδομάδας και της Αναστάσεως, πολλές ενορίες διοργάνωσαν απευθείας μετάδοση ακολουθιών, προκειμένου οι ενορίτες να μπορούν να συμμετάσχουν σε αυτές εξ αποστάσεως, μέσω του διαδικτύου.

Με ευλογία του Πατριάρχη και της Ιεράς Συνόδου τέθηκαν σε ισχύ αυστηρά υγειονομικά μέτρα, τα οποία τηρούνται στους ναούς μέχρι σήμερα. Οι ενορίτες παρακολουθούν τις ακολουθίες φορώντας μάσκες, τηρούνται κατά το δυνατόν οι αποστάσεις, οι οποίες προβλέπονται από τις οδηγίες για τη δημόσια υγεία. Πιστεύουμε απολύτως ότι η λοίμωξη δεν μπορεί να μεταδοθεί μέσω των Αγίων Δώρων, του Σώματος και του Αίματος του Χριστού, τα οποία αποτελούν πηγή ιάσεως για όλους τους πιστούς. Ωστόσο, υπό τις συνθήκες της επιδημίες απολυμαίνουμε τη λαβίδα και δεν επιτρέπουμε να ασπάζεται το Άγιο Ποτήρι μετά την Θεία Κοινωνία.

Η εφαρμογή παρόμοιων μέτρων δεν συνιστά παραβίαση των καθιερωμένων ή της εκκλησιαστικής Παραδόσεως. Άλλωστε, η σημερινή πρακτική θεμελιώνεται στην εμπειρία των παρελθόντων αιώνων, όταν επίσης ενέσκηπταν επιδημίες. Λ.χ. ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης γράφει σχετικά στη δική του ερμηνεία του 28^{ου} κανόνα της ΣΤ΄ Οικουμενικής Συνόδου, υποδεικνύοντας τον τρόπο μεταλήψεως κατά την επιδημία της πανώλης.

Όσον αφορά το εμβόλιο, Ρώσοι επιστήμονες το παρασκεύασαν μεταξύ των πρώτων. Κρίνοντας από τους ανθρώπους, οι οποίοι ήδη εμβολιάσθηκαν, βλέπουμε ήδη ότι είναι πράγματι αποτελεσματικό και αποκτήσαμε μια πραγματική δυνατότητα να νικήσουμε αυτόν τον τρομερό ιό.

–Παραμένει επίκαιρο το Ουκρανικό εκκλησιαστικό ζήτημα, εξ αφορμής του οποίου ακούμε τακτικά διάφορα σχόλια και δηλώσεις Σας. Στην Ελλάδα διάχυτη είναι η γνώμη ότι εάν η Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία είχε συμμετάσχει στη Σύνοδο της Κρήτης και είχε γίνει αποδεκτό το κείμενο για την αυτοκεφαλία, τότε θα ήταν δυνατό να αποφευχθεί ο

σημερινός διχασμός της Ορθοδοξίας. Πρόσφατα διατύπωσε αυτή τη γνώμη ο μητροπολίτης Νέας Ιωνίας Γαβριήλ σε άρθρο του στην εφημερίδα «Καθημερινή». Ποια είναι η άποψή Σας;

Το θέμα του αυτοκεφάλου συζητήθηκε πολλάκις κατά τη διάρκεια της προσυνοδικής διαδικασίας και ιδιαίτερα κατά τις συνεδριάσεις της Διορθόδοξης Προπαρασκευαστικής Επιτροπής το 1993, το 2009 και το 2011. Το κείμενο του εγγράφου «Το Αυτοκέφαλο και ο τρόπος ανακηρύξεως αυτού» είχε σχεδόν συμφωνηθεί. Όλες οι Εκκλησίες διά των αντιπροσώπων τους συμφώνησαν ότι η απονομή της αυτοκεφαλίας στο εξής θα είναι εφικτή μόνον κατόπιν εγκρίσεως όλων των κατά τόπους Εκκλησιών και όχι κατόπιν μονοπρόσωπης αποφάσεως του Οικουμενικού Πατριάρχη. Υπολειπόταν μόνον να συμφωνηθεί κατά ποιον τρόπο θα τοποθετηθούν οι υπογραφές στον τόμο της αυτοκεφαλίας, αλλά δεν κατέστη δυνατό να επιτευχθεί συμφωνία επί του θέματος. Και τι συνέβη τότε; Τον Απρίλιο του 2011 ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος απέστειλε στις κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες επιστολή με την πρόταση να αποσυρθεί από την ημερήσια διάταξη το θέμα της αυτοκεφαλίας και να συγκληθεί η Πανορθόδοξη Σύνοδος. Η Ρωσική Εκκλησία αποδέχθηκε εκείνη την πρόταση και αυτό ήταν το μέγα λάθος της.

Όπως γνωρίζετε, στη Σύναξη των Προκαθημένων στο Σαμπεζύ το 2016, ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος εις επήκοον πάντων, παρουσία όλων των αντιπροσωπειών των κατά τόπους Εκκλησιών, δήλωσε: «ὅλοι ἐδῶ οἱ παρόντες ἀναγνωρίζομεν τὸν μητροπολίτην Ὀνούφριον ὡς τόν μόνον κανονικόν ἱεράρχην τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας εἰς τήν Οὐκρανίαν». Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος επίσης υποσχέθηκε να μην αναμιγνύεται στις εκκλησιαστικές υποθέσεις στην Ουκρανία ούτε προ-, αλλά ούτε και μετασυνοδικά. Πιστέψαμε αυτά τα λόγια. Σκεφθήκαμε: εφόσον έτσι λέγει ο Οικουμενικός Πατριάρχης, ελάτε πράγματι, όπως μας υπόσχεται, να διεξάγουμε τη Σύνοδο και κατόπιν αυτής θα συνεχίσουμε τη συζήτηση του θέματος της αυτοκεφαλίας. Δεν έπρεπε να τον πιστέψουμε, μας εξαπάτησε. Αυτό ήταν το μεγάλο μας σφάλμα.

*Όσον δε αφορά τη μη συμμετοχή της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας στη Σύνοδο της Κρήτης, γνωρίζετε καλά πώς εξελίχθηκαν τα γεγονότα. Το συμφωνηθέν από τις κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες κείμενο «Κανονισμός οργανώσεως και λειτουργίας της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου» προβλέπει τη σύγκληση της Συνόδου με τη σύμφωνη γνώμη των Προκαθημένων όλων των Αυτοκέφαλων Εκκλησιών**[1]**. Δηλαδή, η Σύνοδος πρέπει να διεξάγεται με τη συμμετοχή όλων των κοινώς αναγνωρισμένων κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών.*

Όταν τρεις τοπικές Εκκλησίες, της Βουλγαρίας, της Γεωργίας και της Αντιοχείας, αρνήθηκαν να συμμετάσχουν στη Σύνοδο, ο Πατριάρχης Κύριλλος απέστειλε επιστολή στον

Πατριάρχη Βαρθολομαίο προτείνοντας να διεξαχθεί έκτακτη Προσυνοδική Διάσκεψη, να επιλυθούν τα υφιστάμενα ζητήματα και να προσκληθούν οπωσδήποτε οι Εκκλησίες αυτές στη Σύνοδο. Εισέπραξε, όμως, την ακόλουθη απάντηση του Πατριάρχη Βαρθολομαίου: «Ἡ προτεινόμενη ὑπὸ τῆς καθ' Ὑμᾶς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας νέα ἔκτακτος Προσυνοδική Πανορθόδοξος Διάσκεψις δεν ἐκρίθη δυνατὴ ἅτε μὴ ὑπάρχοντος θεσμικοῦ πλαισίου διὰ τὴν σύγκλησιν αὐτῆς». Από ποιον δεν κρίθηκε δυνατή; Μέχρι τη Σύνοδο υπολείπονταν ακόμη δύο εβδομάδες. Γιατί δεν ήταν δυνατό να ληφθούν μέτρα, ώστε να εξασφαλισθεί παρ' όλ' αυτά η συμμετοχή όλων στη Σύνοδο;

Η νομιμότητα και ο δεσμευτικός χαρακτήρας των αποφάσεων της Πανορθοδόξου Συνόδου εξαρτάτο από τη συμμετοχή σε αυτήν όλου του πληρώματος της Ορθοδοξίας. Γι' αυτό, εάν η αντιπροσωπεία της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας συμμετείχε στη Σύνοδο της Κρήτης, θα αναγκαζόταν να δηλώσει ότι η Σύνοδος δεν είναι νόμιμος, διότι απουσιάζουν τρεις Εκκλησίες. Τούτο σημαίνει ότι η Σύνοδος θα ματαιωνόταν.

Τώρα μας λένε ότι εάν είχατε έλθει στη Σύνοδο της Κρήτης, θα συμφωνούσατε εκεί για το θέμα της Ουκρανίας και τίποτε από όσα επακολούθησαν μετά δεν θα συνέβαινε. Το έχω ακούσει αυτό από πολλούς Έλληνες ιεράρχες, με τους οποίους συναντήθηκα. Μα, όπως ενθυμείστε, το θέμα της Ουκρανίας δεν υπήρχε στην ημερήσια διάταξη, τότε συμπεραίνεται ότι μοναδικό κίνητρο των ενεργειών του Πατριάρχη Βαρθολομαίου ήταν η εκδίκηση. Δηλαδή από εκδικητικά συναισθήματα κινούμενος αποφάσισε να παραχωρήσει «αυτοκέφαλο» στους σχισματικούς και να «νομιμοποιήσει» τον αναθεματισμένο Φιλάρετο Ντενισένκο;

Την ίδια παράδοξη σκέψη επανέλαβε και ο μητροπολίτης Νέας Ιωνίας Γαβριήλ, ενώ ο επίσκοπος Αβύδου Κύριλλος στο πρόσφατο άρθρο του «Ουκρανικό αυτοκέφαλο» δήλωσε εντίμως ότι ακόμη και η επικύρωση του εγγράφου σχετικά με το αυτοκέφαλο από την Σύνοδο της Κρήτης δεν θα άλλαζε τίποτε. Διότι, όπως συμπεραίνεται από τους στοχασμούς του, η Κωνσταντινούπολη σε κάθε περίπτωση δεν θα έκρινε ότι το κείμενο αυτό αποτελεί εμπόδιο για τις ενέργειές της, στις οποίες προχώρησε την τελευταία διετία στην Ουκρανία.

–Στο εν λόγω άρθρο του καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών και ιεράρχη του Οικουμενικού Πατριαρχείου, επισκόπου Αβύδου Κυρίλλου, παρατίθεται η γραμμή της αποστολικής διαδοχής στη χειροτονία του Μακαρίου Μαλέτιτς. Για πρώτη φορά βλέπουμε την περιγραφή της σειράς των χειροτονιών του Μακαρίου από έναν τόσο έγκριτο συγγραφέα. Σε ποιο βαθμό, κατά τη γνώμη Σας, είναι τεκμηριωμένη αυτή η εκδοχή;

Ο Μακάριος Μαλέτιτς, πρώην επικεφαλής ενός εκ των κλάδων του ουκρανικού σχίσματος,

έχει διαδοχή από τις λεγόμενες «χειροτονίες» του Τσεκάλιν, δηλαδή εκείνες, που είχε τελέσει ο λαϊκός Βίκτωρ Τσεκάλιν και ο πρώην επίσκοπος Ιωάννης Μποντναρτσούκ στην περιφέρεια Λεοπόλεως (Λβοφ) το 1990. Αυτά έχουν επανειλημμένως λεχθεί, έχουν παρατεθεί έγγραφα και μαρτυρίες. Εντούτοις, ο Θεοφιλέστατος Αβύδου, υπερασπιζόμενος τις «χειροτονίες» του Τσεκάλιν, προτείνει τρεις εκδοχές ταυτόχρονα και μάλιστα αλληλοσυγκρουόμενες.

Κατ' αρχάς ισχυρίζεται ότι δήθεν οι τρεις σχισματικοί «ιεράρχες», οι οποίοι χειροτόνησαν τον Μακάριο Μαλέτιτς, δηλαδή ο Δημήτριος Γιαρέμα, ο Ίγκορ Ισιτσένκο και ο Μεθόδιος Κουντριακόφ, είχαν χειροτονηθεί από τον Μστισλάφ Σκρίπνικ. Τούτο δεν αληθεύει. Και οι τρεις τους «χειροτονήθηκαν» μετά τον θάνατο του Μστισλάφ Σκρίπνικ, ο οποίος πέθανε στις 11 Ιουνίου 1993 στον Καναδά. Ουδείς εξ αυτών δεν έχει συνέχεια ούτε από τον Σκρίπνικ, αλλά ούτε και από όσους χειροτόνησε ο ίδιος ο Σκρίπνικ. Από τα τρία πρόσωπα, που «χειροτόνησαν» τον Μακάριο Μαλέτιτς, μόνον ο Μεθόδιος Κουντριακόφ είχε συμβατική «διαδοχή» από τον Φιλάρετο. Οι υπόλοιποι δύο: ο Γιαρέμα και ο Ισιτσένκο, έλαβαν τις «χειροτονίες» τους από την «ιεραρχία» του Τσεκάλιν.

Στη συνέχεια ο Θεοφιλέστατος Αβύδου εικάζει ότι ο Μακάριος Μαλέτιτς διαθέτει μολοντούτο διαδοχή από τις «χειροτονίες» του Τσεκάλιν, αλλά δηλώνει ότι δήθεν σ' εκείνη τη «χειροτονία» συμμετείχε ένας επιπλέον κανονικός επίσκοπος, ο Αρχιεπίσκοπος Ντνεπροπετρόφσκ και Ζαπορόζιε και παλαιότερα Συμφερουπόλεως και Κριμαίας Βαρλαάμ Ιλιούσενκο. Επίσης, παραπέμπει σε ένα αδιαμφισβήτητα πλαστό έγγραφο, το οποίο κάποτε παρουσίαζε ο Μποντναρτσούκ. Αυτή είναι μια πολύ αδύναμη εκδοχή, η οποία διαψεύσθηκε από τον ιστορικό Σεργκέι Σουμίλο. Η μελέτη του «Ο αυτόκλητος "επίσκοπος" Βικέντιος Τσεκάλιν και η συμμετοχή του στις πρώτες χειροτονίες της Ουκρανικής Ορθοδόξου Αυτοκεφάλου Εκκλησίας το 1990» έχει δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα «Romfea.gr». Επιπλέον, ο συντάκτης κοινοποίησε το κείμενο της μελέτης του στον ίδιο τον Πατριάρχη Βαρθολομαίο, αλλά μέχρι σήμερα δεν έλαβε ουδεμία απάντηση.

Προφανώς, ο Θεοφιλέστατος Αβύδου δεν μελέτησε το άρθρο του Σ. Σουμίλο. Να υπενθυμίσω ότι εκεί παρατίθενται έγγραφες μαρτυρίες του ίδιου του Μποντναρτσούκ, τις οποίες υπογράφει ιδιοχείρως. Εκεί ο Μποντναρτσούκ, πρώτον, αναγνωρίζει ότι οι «χειροτονίες», τις οποίες είχε τελέσει το 1990, ήταν άκυρες. Και δεύτερον, ομολογεί ότι ο ίδιος πλαστογράφησε την υπογραφή του Βαρλαάμ στο έγγραφο αμέσως μετά τον θάνατο του τελευταίου, ο οποίος δεν ήταν σε θέση πλέον να διαψεύσει το πλαστογράφημα. Ο ιστορικός παραθέτει σύγχρονες γραπτές μαρτυρίες εν ζωή αυτοπτών, οικείων του Σεβασμιωτάτου Βαρλαάμ ανθρώπων, του πρωτοδιακόνου και του οδηγού του. Και αυτοί επίσης δηλώνουν ότι στις προαναφερθείσες ημερομηνίες ο Βαρλαάμ ευρισκόταν στην Κριμαία και δεν ταξίδευσε στο Λβοφ.

Φρονώ ότι ο Θεοφιλέστατος Αβύδου καταλαβαίνει πολύ καλά ότι είναι αδύνατο να αποδείξει κανείς την αποστολική διαδοχή των «ιεραρχών» του Τσεκάλιν. Γι᾽ αυτό προβάλλει μια τρίτη επιχειρηματολογία και μάλιστα εκκλησιολογική, η οποία δείχνει ακόμη χειρότερη. Δηλώνει ότι δήθεν το ζήτημα της αποστολικής διαδοχής κατά την αποδοχή από σχίσμα δεν έχει ουδεμία σημασία. Ταυτοχρόνως, αποδεικνύεται εξαιρετικά προκατειλημμένος στην ερμηνεία σειράς ιστορικών παραδειγμάτων. Λ.χ. λέγει εσφαλμένως ότι οι Μελιτιανοί έγιναν αποδεκτοί από την Α΄Οικουμενική Σύνοδο χωρίς χειροτονία, ενώ στη συνοδική επιστολή αναφέρεται ρητώς ότι «μυστικωτέρᾳ χειροτονίᾳ βεβαιωθέντας».

Αυτά τα επιχειρήματα ανάγονται στο παλαιό φυλλάδιο του μητροπολίτη Αγχιάλου Βασιλείου. Απαντήθηκαν ήδη εμπεριστατωμένα και αναλυτικά από τη Συνοδική Βιβλική-Θεολογική Επιτροπή της Ρωσικής Εκκλησίας. Στην ουσία, μας προτείνουν να πιστέψουμε, ότι δήθεν οποιοσδήποτε λαϊκός, ο οποίος ευρισκόταν σε σχίσμα και δεν είχε ούτε αποστολική διαδοχή, μπορεί να γίνει δεκτός στον βαθμό «επισκόπου» με μία μόνον μονοκονδυλιά. Ο επίσκοπος Αβύδου παράλληλα ισχυρίζεται, επικαλούμενος το υλικό των επίμαχης θεολογικής αξίας βίων των Αγίων ότι δήθεν ακόμη και η Θεία Ευχαριστία μπορεί να τελεσθεί από λαϊκό.

Δυστυχώς, από πλευράς του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως δεν επιδείχθηκε το απαραίτητο ενδιαφέρον για το ζήτημα των χειροτονιών του ουκρανικού σχίσματος. Δεν διενεργήθηκε μελέτη των αρχειακών εγγράφων και κανονική έρευνα: μέχρι σήμερα προσπαθούν να την αντικαταστήσουν με θρύλους και πλαστογραφήσεις, είτε με κενή ρητορική.

–Σεβασμιώτατε, παραμένοντας στο ίδιο θέμα, θα ήθελα να Σας θέσω ακόμη μια ερώτηση. Αποδοκιμάζετε το Φανάρι για την αποδοχή σε εκκλησιαστική κοινωνία των σχισματικών ιεραρχών και κληρικών της Ουκρανίας χωρίς μετάνοια και αναχειροτονία. Μήπως το Πατριαρχείο Μόσχας δεν έπραξε το ίδιο στην περίπτωση της Υπερορίου Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας;

Ακόμη και κατά την περίοδο της απομονωμένης από το Πατριαρχείο Μόσχας υπάρξεως της Υπερορίου Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας (ΥΡΟΕ) οι ιεράρχες αυτής δεν είχαν υποστεί καθαίρεση, όπως τούτο συνέβη με τον Ιωάννη Μποντναρτσούκ ή τον Φιλάρετο Ντενισένκο και δεν έχασαν την αποστολική διαδοχή. Αυτή η διαδοχή ανιχνεύεται εύκολα σε όλες τις περιπτώσεις και δεν γνωρίζω κάποιες, οι οποίες θα γεννούσαν αμφιβολίες.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμη το 1989, πριν δημιουργήσει την ψευδο-ιεραρχία του στην Ουκρανία, ο ίδιος ο Βικέντιος Τσεκάλιν επισκέφθηκε τη Νέα Υόρκη και προσπάθησε να ενταχθεί στην Υπερόριο Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία, παριστάνοντας τον επίσκοπο. Αλλά η Αρχιερατική Σύνοδος της ΥΡΟΕ αρνήθηκε όχι μόνον να του αναγνωρίσει τον βαθμό του «επισκόπου», αλλά

ακόμη και του «πρεσβυτέρου». Στη συνέχεια ο τυχοδιώκτης προσπάθησε να κλέψει αντιμήνσιο, ιερό εγκόλπιο και λειτουργικά σκεύη από το ιερό του καθεδρικού ναού της ΥΡΟΕ στη Νέα Υόρκη, ωστόσο εκδιώχθηκε με αισχύνη. Όλα αυτά ο Θεοφιλέστατος Αβύδου θα μπορούσε επίσης να τα διαβάσει στη μελέτη του Σουμίλο, στην οποία δεν κάνει μνεία.

– Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου στις πρόσφατες δηλώσεις του κατηγόρησε τη Ρωσική Εκκλησία για εισβολή στο κανονικό έδαφος του Πατριαρχείου Γεωργίας, δηλαδή στην Αμπχαζία και την Οσετία. Το ανέφερε αυτό και ο επίσκοπος Αβύδου. Δημιουργείται η εντύπωση ότι αυτές οι μομφές έχουν βάσιμη στήριξη.

Η Ρωσική Εκκλησία έχει επανειλημμένως δηλώσει, ακόμη και διά αποφάσεως της Ιεράς Συνόδου, ότι αναγνωρίζει τις προαναφερθείσες περιοχές ως κανονικό έδαφος της Εκκλησίας της Γεωργίας. Αναγνωρίζουμε ανεπιφύλακτα και το παλαιό αυτοκέφαλο της Εκκλησίας της Γεωργίας, το οποίο έλαβε από το Πατριαρχείο Αντιοχείας και όχι από την Κωνσταντινούπολη, όπως τον τελευταίο καιρό άρχισαν να λένε οι οπαδοί του Φαναρίου.

– Με αφορμή την αναφορά του άρθρου του επισκόπου Αβύδου, θα ήθελα να Σας ρωτήσω, γνωρίζεστε προσωπικά; Εξ όσων γνωρίζουμε, ο προαναφερθείς ιεράρχης επί σειρά ετών επισκεπτόταν τη Ρωσία. Ποιος ήταν ο λόγος των επισκέψεών του;

Έτυχε να συναντήσω τον επίσκοπο Κύριλλο επανειλημμένως. Ερχόταν στη Ρωσία συχνά, πράγμα που οφειλόταν στην επιθυμία του να μελετήσει τη ρωσική γλώσσα. Τον διευκολύναμε παντοιοτρόπως. Ειδικότερα δε, βοηθώντας να εξασφαλίζει ρωσική βίζα, αν και οι κληρικοί μας είχαν ήδη δυσκολίες με την απόκτηση ελληνικών θεωρήσεων εισόδου. Στη Ρωσία είναι γνωστή ολόκληρη σειρά από σκανδαλώδη περιστατικά όπου ορθόδοξοι ιεράρχες, καθώς και ιερείς με τις οικογένειές τους έλαβαν αρνητικές απαντήσεις σχετικά με την έκδοση ελληνικών θεωρήσεων εισόδου. Συνήθως σε παρόμοιες περιπτώσεις οι Αρχές τηρούν τις αρχές αμοιβαιότητας, αλλά εμείς παρακαλούσαμε να μην δημιουργείται ουδεμία δυσκολία στην είσοδο Ελλήνων κληρικών στη Ρωσία.

Φρονώ ότι παρ᾽ όλες τις θλιβερές συνέπειες που υφίσταται ο κόσμος της Ορθοδοξίας ως αποτέλεσμα της εισπηδήσεως του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, δεν πρέπει να υποχωρήσουμε και να αυτοπεριορισθούμε, αλλά να επιδιώκουμε να συνεχίζουμε τις επαφές και την επικοινωνία. Πολύ περισσότερο, που το 2021 εορτάζεται η 200^{η} επέτειος της απελευθερώσεως της Ελλάδας, η οποία θα ήταν αδύνατη χωρίς τη συμμετοχή και την υποστήριξη της Ρωσίας. Ακριβώς γι᾽ αυτόν τον λόγο η φετινή χρονιά ανακηρύχθηκε από κοινού από τις κυβερνήσεις των χωρών μας ως Έτος Ιστορίας της Ελλάδας και της Ρωσίας.

[1] NB *[Αρθ. 1 «Ἡ Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος, τῇ χάριτι τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἀποτελεῖ αὐθεντικήν ἔκφρασιν τῆς κανονικῆς παραδόσεως καί τῆς διαχρονικῆς ἐκκλησιαστικῆς πράξεως διά τήν λειτουργίαν τοῦ συνοδικοῦ συστήματος ἐν τῇ μιᾷ, ἁγίᾳ, καθολικῇ καί ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ καί συγκαλεῖται ὑπό τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, συμφρονούντων καί τῶν Μακαριωτάτων Προκαθημένων* ***πασῶν*** *τῶν ὑπό πάντων ἀνεγνωρισμένων κατά τόπους αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν»,*

Αρθ.8 «Αἱ ἐργασίαι τῆς Συνόδου ἄρχονται καί κατακλείονται διά πανορθοδόξου θείας Λειτουργίας, εἰς τήν ὁποίαν προΐσταται ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης καί μετέχουν ***πάντες*** *οἱ Προκαθήμενοι τῶν αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἤ οἱ ἐκπρόσωποι αὐτῶν, κατά τήν τάξιν τῶν ἱερῶν Διπτύχων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου»,*

Αρθ. 13.1 «Τά ὁμοφώνως ἀποδεκτά γενόμενα κείμενα ἐπί τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς Συνόδου ἐκδίδονται εἰς τάς τέσσαρας ἐπισήμους γλώσσας καί ἔχουν τό αὐτό κῦρος: 1) μονογραφοῦνται ὑπό ***πάντων τῶν Προκαθημένων*** *τῶν αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς πάσας τάς σελίδας αὐτῶν καί εἰς πάσας τάς ἐπισήμους γλώσσας τῆς Συνόδου, ὑπογράφονται δέ ἐν τέλει ὑπό τοῦ Προέδρου καί πάντων τῶν μελῶν τῆς Συνόδου».]*

Μια πηγή: https://mospat.ru/gr/news/60379/